

La guerra ens costa un món - Declaració GDAMS 2024
Dies d'Acció Global contra la Despesa Militar - del 12 d'abril al 15 de maig de 2024

Desarmament ja per a salvar a les persones i al planeta

La humanitat es troba en una cruïlla en la qual les decisions polítiques sobre els pressupostos de defensa determinaran la trajectòria de les múltiples crisis en les quals està immersa.

Les guerres i els conflictes armats estan devastant regions senceres del planeta. La despesa militar mundial ha augmentat un 19% entre el 2013 i el 2022, segons xifres del SIPRI, i ha augmentat cada any des de 2015. No obstant això, des de Gaza a Ucraïna, l'RDC, Sudan, Myanmar o Manipur, això no ha contribuït de cap manera a resoldre els conflictes persistents ni a reduir les tensions mundials. Per contra, l'augment de la despesa militar i la intensificació del militarisme no han fet sinó augmentar la volatilitat de la pau i la cooperació mundials. L'augment de les temperatures està modificant els patrons climàtics de manera profunda i extrema. Milions de persones ja estan patint les desastroses conseqüències del canvi climàtic i la degradació mediambiental, amplificades encara més pels conflictes violents. Hem d'actuar ja. Aquests patrons meteorològics i climàtics fluctuants tenen repercussions directes sobre la possibilitat que molts territoris continuïn sent habitables, així com sobre el futur d'unes condicions de vida dignes i sostenibles per a tots.

El món es troba en una cruïlla geopolítica, fins i tot quan ens allunyem del període post-Guerra Freda per a endinsar-nos en una nova era de multipolaritat i, no obstant això, resulta inquietant que els líders mundials augmentin la seva dependència de les solucions militaritzades. Ara, la despesa militar es pregona com una necessitat per a mantenir tots els aspectes de la seguretat. Al mateix temps, ha sorgit una gran xarxa d'interessos a escala mundial, liderada per molt pocs actors privats supranacionals que controlen empreses i influeixen en els governs de forma purament antidemocràtica. Es tracta d'una xarxa de poder global que inclou i connecta empreses militars i d'energies fòssils, i en la qual la militarització no sols causa la mort de centenars de milers de persones, sinó que també es converteix en responsable instrumental del desastre mediambiental en protegir els interessos dels combustibles fòssils i els actors depredadors. Aquesta xarxa treballa, directa i indirectament, per a impedir mesures que podrien alleujar tant la crisi mediambiental planetària com el sofriment de milions de persones, i no s'acovardeix davant els beneficis de la venda d'armes a actors genocides, com veiem en el suport militar prestat a Israel perquè continuï els seus incessants atacs contra Gaza. És necessari per tant reafirmar el poder democràtic en tot el planeta.

La despesa militar no sols alimenta guerres i conflictes armats a tot el món, sinó que també sostreu recursos que podrien dedicar-se a abordar el canvi climàtic, invertir en justícia global (inclosos els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'ONU) i promoure la transformació pacífica de conflictes i el desarmament. Els exèrcits es troben entre els majors consumidors de combustible del món, representant el 5,5% de les emissions globals, mentre que l'ús de productes químics contamina la terra al voltant de les bases militars, enverinant-la durant generacions. L'ús continuat de mines i municions de dispersió, així com d'armament convencional, deixa la terra inhabitable durant generacions.

El cost d'oportunitat de mantenir una despesa militar així, ens està costant, literalment, un món.

Som conscients que els reptes actuals als quals s'enfronta la humanitat (guerres i conflictes, crisi climàtica, crisi social, crisi de la democràcia, pandèmies, desforestació, pèrdua de biodiversitat i molts més) són globals i transfronterers. Aquests reptes exigeixen un esforç comú i coordinat que només pot aconseguir-se construint noves aliances entre un ampli ventall d'actors -des de la societat civil fins a les institucions internacionals, els Estats, les empreses i els pobles- per a finançar i crear justícia, pau i drets humans per al planeta.

Juntes hem d'impulsar una seguretat global comuna o col·lectiva, basada en la generació de confiança, la cooperació i la solidaritat. Reduir la despesa militar és un primer pas necessari i la millor oportunitat per a construir la pau i crear un món sostenible amb dignitat per a tots.

Per a això

Demanem als governs que redueixin la despesa militar i, en el seu lloc, abordin els apressants reptes globals que requereixen tots els recursos disponibles. Hem de denunciar els interessos ocults i les pressions del complex militar-industrial.

Fem una crida perquè es facin esforços reals encaminats al desarmament mundial, posant fi al comerç d'armes i cessant els enviaments d'armes a països en conflicte. És hora que l'Assemblea General de les Nacions Unides es comprometi a fixar una data i una estructura definitives per a una 4a Sessió Especial sobre Desarmament, tenint en compte que l'última sessió es va celebrar fa 36 anys i que els Estats han desatès la seva responsabilitat i el seu deure d'avançar cap al desarmament a través del marc de les Nacions Unides.

Demanem als governs que donin prioritat a la justícia enfront dels beneficis derivats del comerç d'armes; en concret, els demanem que deixin de subministrar i comprar armes a Israel i que utilitzin tots els mitjans existents per a impulsar un alto el foc i la fi del genocidi a Gaza.

Demanem un debat sincer i actiu sobre noves arquitectures de seguretat internacionals i regionals amb capacitat de resposta, basades en les idees bàsiques de la seguretat comuna i en la Nova Agenda per a la Pau del Secretari General de les Nacions Unides, António Guterres. Des de Gaza fins al Sudan i Myanmar, els conflictes no es resoldran per mitjans militars. Demanem un alto el foc mundial; la lògica de la pau ha de prevaler sobre la lògica de la guerra.

Reclamem una nova geopolítica que deixi enrere les guerres i la violència, creant estructures de governança mundial amb un clima de cooperació i diàleg. Ha de florir una nova era post-violenta, basada en una cultura de pau, principis feministes i resolució de conflictes basada en el diàleg.

Demanem als governs que actuïn ja. Es necessita urgentment un veritable pla de descarbonització. També denunciem a les grans corporacions de la indústria fòssil que han segrestat i cooptat als governs mundials.

Fem una crida a la societat civil a escala local, nacional, regional i internacional perquè s'uneixi en la campanya de lluita contra la tendència a l'alça de la despesa militar, reforci el moviment mundial per la pau i la justícia i desafii als responsables polítics que pretenen justificar un militarisme sense fi en nom de la nostra seguretat.

Més informació aquí:

Pàgina web de GCOMS/GDAMS: www.demilitarize.org

Els Dies d'Acció Global sobre Despesa Militar (GDAMS) són una iniciativa de l'International Peace Bureau (IPB).

La primera edició va tenir lloc el 2011. L'edició de 2024 va començar el 12 d'abril i acaba el 15 de maig.